

Maja Lukić Puškarić, učitelj mentor

Osnovna škola *Dubovac*, Karlovac

Primorska 9, 47000 Karlovac

majalukic2912@gmail.com

maja.lukic3@skole.hr

Nastavna jedinica: Domovinski rat u lokalnoj povijesti: svjedočanstvo iz prve ruke

Broj sati: 2 školska sata (90 min)

Vrsta sata: radionica

Razred: 8. razred

Domena: D Politika

Odgojno-obrazovni ishodi:

POV OŠ D.8.2. Učenik analizira utjecaj ratova i revolucija na preobrazbu državnoga uređenja u 20. i 21. stoljeću.

Odgojno-obrazovni ishodi na razini teme:

Učenik analizira kako je u Domovinskome ratu obranjena i oslobođena Republika Hrvatska.

Odgojno- obrazovni ishod na razini aktivnosti:

- Učenik sluša video materijal koji govori o životu kazivača, sudionika Domovinskog rata.
- Učenik zapisuje odgovore na pitanja iz radnog listića (odnose se na kazivačev život prije rata, tijekom te nakon završetka Domovinskog rata).
- Učenik prezentira odgovore na pitanja svoje grupe koja se bavila jednim dijelom kazivačeva života.
- Učenik analizira slikovni materijal (Povelje, Zahvalnice i priznanja kazivača za sudjelovanje u Domovinskom ratu, Medalju grada Karlovca za promicanje kulturne baštine Karlovca).
- Učenik uočava kazivačevu ulogu za Domovinski rat na području Karlovca te promicanje kulturno- povijesne baštine Karlovca nakon Domovinskog rata.
- Učenik uočava važnost učenja lokalne povijesti.

Tehnički koncepti: vrijeme i prostor, uzroci i posljedice, kontinuitet i promjena, rad s povijesnim izvorima, usporedba i sučeljavanje.

Sredstva, pomagala, digitalni alati: računalo, projektor, zvučnici, tableti, video, radni materijali u pripravi nastavnika.

Povezanost s očekivanjima međupredmetnih tema:

- osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

- odr C.3.3. Ističe važnost demokracije u političkim sustavima za dobrobit.
- goo A.3.1. Promišlja o razvoju ljudskih prava.
- goo B.3.1. Promiče pravila demokratske zajednice.
- ikt B.3.3. Učenik poštuje međukulturne različitosti.
- uku B.3.4. Samovrednovanje/samoprocjena
Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.
- ikt A.3.2.
Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.
- uku A.3.4. 4. Kritičko mišljenje
Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.
- uku B.3.4. 4. Samovrednovanje/samoprocjena
Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.
- goo A.3.3.
Promiče ljudska prava.

Povezanost s ishodima drugih nastavnih predmeta:

- OŠ HJ A.8.1.
Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.
- OŠ HJ A.8.3.
Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.
- Informatika:
D. 8. 1 učinkovito se koristi dostupnim e-uslugama u području odgoja i obrazovanja.
D. 8. 2 aktivno sudjeluje u sprečavanju elektroničkoga nasilja i govora mržnje.

Razrada aktivnosti:

Aktivnost 1. (10 min)

Nastavnica objašnjava zadatak učenicima. Dijeli razred u tri grupe. Svaka grupa učenika pratiti će život kazivača, sudionika Domovinskog rata kroz tri perioda života. Prvi dio odnosi se na kazivačev život prije izbijanja Domovinskog rata. U njemu progovara o obitelji, djetinjstvu, osnovnoškolskom i srednjoškolskom školovanju a poseban naglasak stavljen je na vrijeme neposredno prije izbijanja rata

te odlazak u hrvatsku vojsku. Drugi dio filma prikazuje vrijeme i događaje nakon početka Domovinskog rata. Kazivač govori o svakodnevicu na ratištu, operacijama i bojištima na kojim je sudjelovao, rizicima života u ratnim vremenima i djelovanju u borbenom sektoru. Treći dio filma prikazuje život kazivača nakon završetka Domovinskog rata, u mirnodopskom vremenu. Poseban naglasak stavljen je na njegov rad na poziciji zapovjednika povijesno protokolarne postrojbe grada Karlovca, Karlovačke građanske garde.

Nakon toga, nastavnica i voditeljica radionice dijeli učenicima radni listić s pitanjima. Na kraju radnog listića nalazi se i vrednovanje kao učenje koje će učenicima poslužiti kao refleksija na provedenu radionicu.

Aktivnost 2. (45 min)

Svaka grupa gleda određeni video isječak (ovisno o tome proučavaju li kazivačev život prije, tijekom ili nakon Domovinskog rata). Kako bi učenici lakše pristupili video isječcima, nastavnica i voditeljica radionice postavila ih je na mrežne stranice Osnovne škole *Dubovac*. Tamo se nalazi i slikovni materijal. Svi učenici proučiti će isti slikovni materijal (Povelje, Zahvalnice i priznanja kazivača za sudjelovanje u Domovinskom ratu, Medalju grada Karlovca za promicanje kulturne baštine Karlovca, Plaketu grada Karlovca za djelovanje na razvoju, boljitku i promociju grada Karlovca) jer on pomaže učenicima uočiti ulogu koju je kazivač imao kao sudionik Domovinskog rata (obrana domovine), te nakon završetka rata s obzirom na posao koji trenutno obavlja (zapovjednik povijesno protokolarne postrojbe grada Karlovca, Karlovačke građanske garde) u širenju kulturno- povijesne baštine Karlovca te promicanju samog grada.

Učenici gledaju video isječke na školskim tabletima (sa slušalicama kako ne bi ometali jedni druge). Nakon što svaki učenik u pojedinoj grupi pogleda video isječak, pristupaju zajedničkom odgovaranju unutar grupe na pitanja koja se nalaze u radnom listiću. Svaka grupa odabire jednog predstavnika koji će odgovore svoje grupe prezentirati ostalim grupama (učenicima u razredu). Na taj će način po završetku radionice, svi učenici u razredu imati cjeloviti prikaz kazivačeva života.

Aktivnost 3. (35 min)

Predstavnici svake grupe prezentiraju odgovore ostatku razreda. Nastavnica i voditeljica radionice postavlja dodatna pitanja i potiče razrednu diskusiju o onome što su učenici vidjeli i čuli u video isječcima.

Na kraju će učenici ispuniti Vrednovanje kao učenje, što je zapravo njihova refleksija na provedenu radionicu. U vrednovanju učenici mogu komentirati i podatke koji su im bili zanimljivi izvan njihove grupe a koje su čuli tijekom izlaganja predstavnika ostalih grupa.

VREDNOVANJE KAO UČENJE

1. Jesam li bio/la angažiran/ na tijekom sata? Što bih mogao/la učiniti kako bih bio/la više angažiran/a u na budućim radionicama?

2. Što mi je od svega što sam danas čuo/la bilo najzanimljivije?

3. Što me potaknule na razmišljanje?

4. Postoji li nešto što bih volio/la dodatno istražiti ili naučiti o temi današnje radionice?

Izvori:

Slikovni prilozi:

1. Vatrogasno priznanje

2. Vatrogasno priznanje

3. Vatrogasno priznanje

4. Medalja grada Karlovca 2021.g.

5. Plaketa grada Karlovca 2017. g.

6. Povelja za borbu kao član 11. Brigade

7. Odluka predsjednika Republike Hrvatske Franje Tuđmana za dobivanje medalje *Bljesak*

8. Medalja *Bljesak*

9. Zahvalnica za obilježavanje 20- godišnjice obljetnice vojno- redarstvene operacije *Oluja*

10. Medalja Oluja

11. Spomenica Domovinskog rata 1990.- 1992.

Fotografije: osobne fotografije Emil Črne (korištene u filmu- video isječcima)

RADNI LISTIĆ

Grupa1: Život kazivača prije početka Domovinskog rata

1. Koje su gospodarske okolnosti dovele do slabljenja Jugoslavije nakon Titove smrti 1980.?

2. Koje su bile političke okolnosti u Jugoslaviji koje su dovele do izbijanja Domovinskog rata?

3. Kako se zove kazivač, svjedok Domovinskog rata?

4. Kojeg je datuma i godine rođen?

5. Gdje je kazivač završio osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (koje škole je pohađao)?

6. Opiši u tri rečenice jedan zanimljiv događaj iz kazivačeva djetinjstva/ mladosti.

7. Koliko je godina imao kada je započeo Domovinski rat?

8. Kojeg se datuma i godine priključio hrvatskoj vojsci?

9. Kojoj se postrojbi vojske priključio?

10. Što kazivač navodi kao motivaciju za priključenje hrvatskoj vojsci?

11. Je li kazivač imao vojnog iskustva prije početka Domovinskog rata i priključivanja hrvatskoj vojsci?

12. U tri rečenice ukratko opiši događaj koji opisuje trenutak priključenja Zboru narodne garde (naziv koji je od travnja 1991. do studenog 1991. nosila Hrvatska vojska).

Grupa 2: Domovinski rat

1. Kako se zvala brigada u kojoj je tijekom Domovinskog rata sudjelovao kazivač?

2. Koji je čin imao u vojsci?

3. Na kojim je bojištima ratovao?

4. Opiši u tri rečenice kako su izgledali ratni dani kazivača (po čemu se razlikovali ratni dani).

5. Je li kazivač bio ranjen u Domovinskom ratu?

6. Koji dani tijekom rata su mu bili najteži?

7. Koja akcija Domovinskog rata mu je bila najzahtjevnija i zašto?

8. Opiši situaciju u par rečenica kada je kazivač skoro bio ranjen.

9. Zašto nije sudjelovao u pobjedničkoj povorci proslave pobjede hrvatske vojske u Domovinskom ratu?

10. Koliko dana u borbenom sektoru ima kazivač?

11. S kojim je nagradama odlikovan za sudjelovanje u Domovinskom ratu?

12. Od koga je dobio spomenute nagrade?

Grupa 3: Život nakon Domovinskog rata

1. Kada je za kazivača završio Domovinski rat i zašto je po njegovom mišljenju tada bio kraj rata?

2. Opiši u jednoj rečenici kako je rat utjecao na život kazivačeve obitelji.

3. Koji je posao radio neposredno nakon završetka Domovinskog rata?

4. Zašto je otišao u mirovinu i koje je to godine bilo?

5. Koje je godine zasnovao vlastitu obitelj?

6. S kojim se poslovima bavio nakon umirovljenja?

7. Koju poruku kazivač smatra da je važno prenijeti danas mladim ljudima?

8. U čijoj odori od 2008. provodi vrijeme?

9. Što je to Karlovačka građanska garda?

10. Koju funkciju danas kazivač ima u Karlovačkoj građanskoj gardi?

11. Koju funkciju kazivač također obnaša od 2018.?

12. Na kojim manifestacijama sudjeluje Karlovačka građanska garda?
